FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 44688
Nom: Problemes actuals dels drets fonamentals: Efectivitat, aparició de nous subjetes de drets i afectaci
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
2223 - Màster Universitari en Dret Constitucional	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2223 - Màster Universitari en Dret Constitucional	Drets fonamentals: Teories i mecanismes de protecció	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

NOGUERA FERNANDEZ ALBERT

RESUM

En aquesta assignatura s'analitzaran els debats que suscita la part dogmàtica de la Constitució. Per això, el mòdul se centra l'estudi en general dels drets fonamentals i els seus mecanismes de protecció. Amb aquesta formació l'alumne ha d'obtindre un conjunt de coneixements necessaris per a poder manejar-se adequadament en els assumptes relatius a la part dogmàtica de les constitucions.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Capacitat per a interpretar i analitzar casos relacionats amb l'exercici dels drets fonamentals conjugant el coneixement sobre la seua fonamentació teòrica i el coneixement dels mecanismes de protecció existents en la pràctica.

Capacitat per a utilitzar els principis constitucionals com a criteri d'interpretació de l'ordenament jurídic.

Conéixer i comprendre els problemes nous que es plantegen entorn del Dret constitucional en la nostra societat actual. Un aprenentatge adquirit de forma sistemàtica, amb actitud crítica, aplicant la perspectiva de gènere i atenent al principi d'igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, des d'un prisma nacional i internacional, amb la degut anàlisi dels seus orígens històrics i les seues conseqüències.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. VALORS SUPERIORS I DRETS HUMANS
1.1. Els valors en el Dret.
1.2. La justícia com a valor jurídic.
1.3. Concepte de drets humans.
1.4. De la llibertat als drets de llibertat.
2. ELS DRETS FONAMENTALS: CONCEPTE I ESTRUCTURES.
2.1. Concepte de drets fonamentals.
2.2. Relació entre drets humans i drets fonamentals.
2.3. El catàleg dels drets.
2.4. El doble caràcter dels drets fonamentals.
2.5. Tipus de drets.
3. TITULARS DELS DRETS.
4. OBLIGATS DELS DRETS.
5. CONTINGUT DELS DRETS I ÒRGANS DE LA
SEUA DETERMINACIÓ.
6. INTERPRETACIÓ DELS DRETS.
7. INTERVENCIONS SOBRE ELS DRETS I CONTROL DE LA
SEUA LEGITIMITAT.
7.1. Doctrina general i dels drets de defensa; contingut essencial i

1. 1. Problemes actuals de la teoria dels drets fonamentals. Prof. Guillermo Escobar

1. VALORS SUPERIORS I DRETS HUMANS
1.1. Els valors en el Dret.
1.2. La justícia com a valor jurídic.
1.3. Concepte de drets humans.
1.4. De la llibertat als drets de llibertat.
2. ELS DRETS FONAMENTALS: CONCEPTE I ESTRUCTURES.
2.1. Concepte de drets fonamentals.
2.2. Relació entre drets humans i drets fonamentals.
2.3. El catàleg dels drets.
2.4. El doble caràcter dels drets fonamentals.principi de proporcionalitat.
7.2. Drets de prestació.

2. 2. Problemàtica constitucional de l'efectivitat dels Drets econòmics i socials. Prof. Albert Noguera

1. INTRODUCCIÓ
2.- LA JUSTICIABILIDAD DELS DRETS SOCIALS:
2.1.- La falta d'especificació del contingut i abast dels drets socials.
2.2.- Límits processals i inadequació dels mecanismes processals tradicionals per a protegir els drets socials.
2.3.- La falta de tradició en la protecció jurídica dels drets socials;
3.- LA LEGITIMITAT DEURIEN ELS TRIBUNALS ACTUAR PER A PROTEGIR
ELS DRETS SOCIALS?
4.- LA COMPETÈNCIA: PODEN ELS TRIBUNALS ACTUAR PER A PROTEGIR
ELS DRETS SOCIALS?
4.1.- El tractament constitucional dels drets socials i la competència dels tribunals per a *justiciabilizar els drets socials.
4.2.- Feta la llei, feta el parany!. Estratègies per a la *justiciabilidad dels drets socials.
5. ELS ÚLTIMS CANVIS CONSTITUCIONALS A AMÈRICA LLATINA: CAP A l'EFICÀCIA
I *JUSTICIABILIDAD DELS DRETS SOCIALS:
5.1.- Igual jerarquia i indivisibilitat dels drets.
5.2.- Recursos jurisdiccionals.
5.3.- L'aplicabilitat directa dels drets socials.
5.4.- Jerarquia constitucional i aplicabilitat directa dels tractats internacionals de drets humans.
5.5.- Principi de prohibició de regressivitat dels drets.
5.6.- Altres garanties: reserva de llei orgànica i defensor del poble.
6. CONCLUSIONS

3. 3. Drets col·lectius i nous subjectes. Prof. Marco Aparicio

1. Drets culturals: origen i sentits de la categoria
2. Dret a la vida cultural i drets culturals
3. L'Estat nació en el seu laberint: cultures, nacions, pobles i minories
4. Els pobles indígenes i la seua relació amb l'Estat

4. Drets fonamentals: problemes constitucionals de combat al terrorisme i al narcotràfic. Prof. Fernández i Prof. Cussac

1. DRETS/PRINCIPIS PENALS SUBSTANTIUS
a. Principi de Legalitat
b. Principi de Proporcionalitat o de prohibició d'excés
c. Resocialització i Reinserció de les penes
2. DRETS/PRINCIPIS PROCESSALS PENALS
a. Dret a la Presumpció d'Innocència
b. Dret a la tutela judicial efectiva
c. Dret de defensa i a un procés amb totes les garanties
3. DRETS A la VIDA I A la INTEGRITAT FÍSICA. PROHIBICIÓ DE LA TORTURA I DE SOTMETIMENT A TRACTES INHUMANS I DEGRADANTS
4. DRET A la LLIBERTAT DE MOVIMENT I AMBULATÒRIA
5. DRET D'INTIMITAT
6. LLIBERTATS D'EXPRESSIÓ, IDEOLÒGICA I INFORMACIÓ
7. LLIBERTATS D'ASSOCIACIÓ, REUNIÓ I MANIFESTACIÓ

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Total hores	**60,00**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	**0,00**

METODOLOGIA DOCENT

AVALUACIÓ

Una vegada finalitzat el període d'estudi d'una assignatura es realitzaran proves d'avaluació d'aquesta.
1. Proves d'Avaluació de coneixements adquirits: Es realitzarà un examen tipus test (45% de la nota) i un altre amb una pregunta curta de desenvolupament (45% de la nota).
2. Participació en fòrums i debats on-line: 10% de la nota.

La nota final de cadascuna de les matèries serà la nota mitjana de les assignatures que les componen. El màster se superarà quan l'alumne haja superat amb èxit totes les matèries amb, almenys, un 5 sobre 10. Pel que respecta a les notes, s'apliquen els criteris de la Universitat de València. Les qualificacions seran numèriques de 0 a 10 amb un decimal, a les quals s'afegirà la qualificació qualitativa corresponent conforme a la següent escala:
- de 0 a 4.9: "suspens"
- de 5 a 6.9; "aprovat"
- de 7 a 8.9: "notable"
- de 9 a 10: "excel·lent o excel·lent amb matrícula d'honor"

Les proves de recuperació tindrà lloc conforme al calendari de 2a convocatòries que es publicarà a l'aula virtual del Màster de Dret Constitucional.

BIBLIOGRAFIA

- BIBLIOGRAFIA 1ª CLASE: Se citan seguidamente otros trabajos del profesor encargado de la semana, disponibles en Internet, que pueden ser útiles para comprender mejor las categorías de la teoría general de los derechos fundamentales: - Derechos sociales y tutela antidiscriminatoria, Thomson-Aranzadi, Cizur Menor, 2012. https://pradpi.es/libros/DSTA.pdf - ¿Ideología de la Constitución o ideología de los jueces constitucionales? A propósito de la STC 145/2015, sobre objeción de conciencia farmacéutica, Anuario de la Facultad de Derecho de la Universidad de Alcalá, nº 9, 2016, págs. 275-292. https://ebuah.uah. es/dspace/bitstream/handle/10017/28978/ideologia_escobar_A FDUA_2016.pdf?sequence=1 - El futuro de la dogmática de los derechos, Revista catalana de Derecho público, nº 49, 2014, págs. 1-24. http://revistes.eapc.gencat.cat/index.php/rcdp/article/viewFile/10.2436-20.8030.01.32/n49-escobar-roca-es.pdf - Interpretación y garantía de los derechos fundamentales por el Defensor del Pueblo: análisis empírico, reconstrucción teórica y propuesta de futuro, Teoría y Realidad Constitucional, nº 26, 2010, págs. 227-255. http://espacio.uned. es/fez/eserv.php?id=bibliuned:TeoriayRealidadConstitucional2010-26-5070&dsID=Documento. pdf - Elementos de teoría de los derechos fundamentales de la Unión Europea, Revista catalana de Derecho público, nº 37, 2008, págs. 373-416. http://revistes.eapc.gencat.cat/index. php/rcdp/article/viewFile/2169/n37-escobares.pdf

- - BIBLIOGRAFIA 2ª CLASE: - Abramovich V. y Courtis C. (2004). La interpretación de los tratados internacionales de derechos humanos por los órganos internos: el caso de las obligaciones estatales en materia de Derechos Económicos, Sociales y Culturales. En O. Cantón y S. Corcuera (cood.). Derechos Económicos, Sociales y Culturales. Ensayos y materiales. Pórrua. México. - _____. (2002). Los derechos sociales como derechos exigibles. Trotta. Madrid. - Bilbao Ubillos, J.M. (1997). La eficacia de los derechos fundamentales frente a particulares. Centro de Estudios Políticos y Constitucionales/BOE. Madrid. - Bossuyt, M. (1993). International Human Rights Systems: Strengths and Weakness. En K. Mahoney y P. Mahoney (eds). Human Rights in the Twenty-first century. Martinus Nijhoff. Dordrecht. - Cámara dos diputados. Comissao de Direitos Humanos. (2000). O Brasil e o pacto Internacional de Direitos Económicos, Sociais e Culturais. Informe de la Sociedad Civil sobre el cumplimiento por Brasil del PIDESC. Brasilia. - Courtis, C. (2006). La prohibición de regresividad en materia de derechos sociales: apuntes introductorios. En C. Courtis (ed.). Ni un paso atrás: la prohibición de regresividad en materia de derechos sociales. Editores del puerto. Buenos Aires.

- - BIBLIOGRAFIA 3ª CLASE: APARICIO WILHELMI, M., Los pueblos indígenas y el Estado. El reconocimiento de los derechos de los pueblos indígenas en América Latina, CEDECS, Barcelona, 2002. BAUMAN, Z., Comunidad. En busca de seguridad en un mundo hostil, Siglo XXI, Buenos Aires, 2003. BENHABIB, S., Los derechos de los otros. Extranjeros, residentes y ciudadanos, Gedisa, Barcelona, 2005. FRASER, N., Iustitia Interrupta: reflexiones críticas desde la posición «postsocialista», Siglo del Hombre Editores, Bogotá, 1997. KYMLICKA, W., La Ciudadanía Multicultural, Paidos, Barcelona, 1996. KYMLICKA, W., Fronteras territoriales, Trotta, Madrid, 2006. SAN ROMÁN, T., Los muros de la separación. Ensayo sobre alterofobia y filantropía, Tecnos/UAB, Barcelona

- - BIBLIOGRAFIA 4ª CLASE: - CAMPO MORENO, C., Comentarios a la reforma del Código Penal en el Materia de Terrorismo: La LO 2/2015, Tirant lo Blanch, Valencia, 2015. - CUERDA ARNAU, M.L., y GARCÍA AMADO, J.A., (Dtores.), Protección jurídica del Orden Público, la Paz Pública y la Seguridad Ciudadana, Tirant lo Blanch, Valencia, 2016. - FERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, A., Ley de Partidos Políticos y Derecho Penal. Una nueva perspectiva en la lucha contra el terrorismo, Tirant lo Blanch, Valencia, 2008. - FERNÁNDEZ REQUENA, J., El delito de terrorismo urbano o de baja intensidad. Análisis del artículo 577 CP, Tirant lo Blanch, Valencia, 2009. - GÓMEZ COLOMER, J. L., y GONZÁLEZ CUSSAC, J.L. (Coord.), Terrorismo y Proceso Penal Acusatorio, Tirant lo Blanch, Valencia, 2006. - LLOBET ANGLÍ, M., Derecho Penal del Terrorismo. Límites de su punición en un estado Democrático, La Ley, Madrid, 2010. - MARTÍNEZ GARAY, L., y MIRA BENAVENT, J., Audiencia Nacional y Prohibición Penal de Reuniones y Manifestaciones, Tirant lo Blanch, Valencia, 2011. - VIDALES RODRÍGUEZ, C. (Coord.), Tráfico de drogas y delincuencia conexa, Tirant lo Blanch, Valencia, 2014.